

ด่วนที่สุด

ที่ อต ๐๐๒๓.๔/ว ๕๕๖๐

ศาลากลางจังหวัดอุดรดิตถ์

ถนนประชานมิตร อต ๕๓๐๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุดรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๗๕๓

ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและข้อมูลจากศูนย์เฉพาะกิจบูรณาการความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สอ. (ศอ.สอ.) กรณีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติที่ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินการกิจการนอกเขตหรือไม่ หากเป็นกิจการนอกเขตจะสามารถขอยกเว้นการขออนุมัติการทำกิจการนอกเขตได้หรือไม่ อย่างไร ดังนั้น การทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีหลักการเดียวกันคือการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่บางประการนอกเขตของตนที่สามารถกระทำได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการนั้นมีความจำเป็น ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนโดยมีลักษณะเป็นการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ มิใช่การดำเนินการที่เป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการดำเนินการลักษณะเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยแล้ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยประสงค์ให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือบุคลากรตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการกิจการนอกเขตที่จะต้องขออนุมัติก่อนดำเนินการ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตน หากแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติเท่านั้น อีกทั้ง แม้ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตน เพื่อตั้งสำนักงานหรือหน่วยบริการเฉพาะกิจก็ไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการกิจการนอกเขต เพราะเป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณะเทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๔๗ จากที่กล่าวข้างต้น กรณีเกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่อาจมีการดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยและภัยพิบัติที่ประสงค์ให้การช่วยเหลือก็ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจการนอกเขตมาพิจารณาแต่อย่างใด

จังหวัด...

จังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาแล้ว จึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ
และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูริวัจน์ ไซตินพรัตน์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร ๐๖๓ ๒๐๖ ๖๔๗๘ , ๐ ๕๕๔๐ ๓๐๐๘ ต่อ ๔

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๗๕๓

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
เลขที่รับ 10613
วันที่ - 9 ธ.ค. 2568
เวลา 1420
☐ บ.ท. ☐ บ.ถ. ☐ ส.ส. ☒ ก.ม. ☐ ก.ง. ☐ บ.ป
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลจากศูนย์เฉพาะกิจบูรณาการความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สด. (ศอ.สด.) กรณี การให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติที่ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินการกิจการนอกเขตหรือไม่ หากเป็นกิจการนอกเขตจะสามารถขอยกเว้นการขออนุมัติการทำกิจการนอกเขตได้หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีหลักการเดียวกันคือการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่บางประการนอกเขตของตนที่สามารถกระทำได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการนั้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนโดยมีลักษณะเป็นการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ มิใช่การดำเนินการที่เป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการดำเนินการลักษณะเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยแล้ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยประสงค์ให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือบุคลากรตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการนอกเขตที่จะต้องขออนุมัติก่อนดำเนินการ เนื่องจาก การดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนหากแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติเท่านั้น อีกทั้ง แม้ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนเพื่อตั้งสำนักงานหรือหน่วยบริการเฉพาะกิจก็ไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการนอกเขต เพราะเป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณะ

/เทียบเคียง ...

เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่องเสรีจที่ ๙๑๐/๒๕๕๗ จากที่กล่าวมาข้างต้น กรณีเกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่อาจมีการดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัย และภัยพิบัติที่ประสงค์ให้การช่วยเหลือก็ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจการนอกเขตมาพิจารณาแต่อย่างใด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติให้จังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

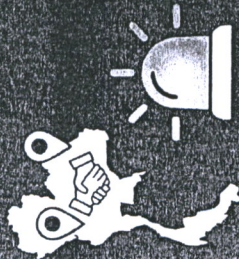
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

การทำกิจกรรมนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

หลักการทำกิจกรรมนอกเขต (ในภาวะปกติ)

ใช้บังคับกับ

อบจ. เทศบาล อบต.

✓ เชื้อไขที่ทำได้

- ✓ มีความจำเป็นทันนอกเขตของตน
- ✓ เพื่อประโยชน์ประชาชน "ในเขตของตน"
- ✓ เป็นกิจกรรมสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

✗ ยกเว้น

- ✗ การบริหารงานภายใน อบท.
- ✗ ดำเนินการแต่ชั่วคราว

แต่เมื่อเกิด
สาธารณภัย/
ภัยพิบัติ!

★ ไม่ถือเป็นการทำกิจกรรมนอกเขต ★

กรณีช่วยเหลือ อบท. อื่น

อปท. A
(ปกติ))

สถานการณ์: ต้องกัน (ไม่ท่วม)
ข้ามเขตไปช่วย ต้องกัน (ท่วม)
การกระทำ: ส่งเครื่องจักร, อุปกรณ์,
บุคลากรไปช่วยเหลือ

เหตุผลทางกฎหมาย: ไม่เข้าเงื่อนไข
การทำกิจกรรมนอกเขต เพราะ
"ไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ประชาชน
ในเขตตนเองเป็นหลัก"
(ถ้าเพื่อนชุมชน/ตามกฎหมายสาธารณสุข)

กรณี อบท.
เกิดสาธารณภัยทำนอกเขต

อปท. B
(สาธารณภัย/ภัยพิบัติ))

สถานการณ์: ต้องกัน (ผู้ประสบภัย)
ย้ายไปตั้ง สนง.ชั่วคราวนอกพื้นที่
การกระทำ: ตั้งหน่วยบริการเฉพาะกิจ /
ที่พักพิงชั่วคราว / สำนักงาน

เหตุผลทางกฎหมาย: ไม่เข้าเงื่อนไข
การทำกิจกรรมนอกเขต เพราะ
"เป็นการบริหารงานภายใน
และทำชั่วคราว"
(ไม่ใช่บริการสาธารณะ)

บทสรุปการปฏิบัติ

ดังนั้น ในกรณีเกิดสาธารณภัย...
ไม่ว่าจะเป็น "อปท. ที่ประสบภัย"
(ทำนอกเขต)
หรือ "อปท. ที่ให้ความช่วยเหลือ"
(ข้ามไปช่วย)

✓ "ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจกรรมนอกเขตมาพิจารณา"

(ถ้าเป็นการได้เลตามอำนาจหน้าที่
และกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง)

อ้างอิง:

เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ 1)
เรื่องเสร็จที่ 910/2547

อ้างอิงกฎหมาย: ม.46 พ.ร.บ. อบจ. / ม.57 ทว.
ม.50 พ.ร.บ. เทศบาล / ม.73 พ.ร.บ. สภาตำบลและอบต.